

Betrokken
Betrouwbaar
Uniek

05-07-2020

**Actieplan CO₂-
prestatieladder
H4A 2019-2023**

Versie 00: 02-04-2019
Versie 01: 04-02-2020

Handtekening voor akkoord:

Datum:

E.F. de Ruijsscher
Algemeen Directeur

INHOUDSOPGAVE

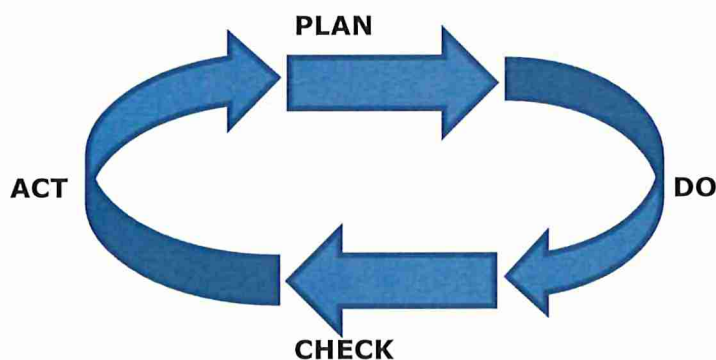
Hoofdstuk	Betreft	Pagina
1	Inleiding	4
2	Organisatorische grenzen	5
3	Beleid	5
4	Planning en doelstellingen (plan)	6
5	Uitvoering (do)	10
6	Controle (check)	13
7	Bijsturen (act)	14
	Bijlage	15
	Beleidsverklaring 2019 - 2022	16

1 INLEIDING

H4A is zich ervan bewust dat de overgrote meerderheid van het energieverbruik in de wereld voortkomt uit fossiele brandstoffen. Door de daaruit voortvloeiende gevolgen voor de kosten, de veiligheid en met name het milieu, is het energiebeheer van cruciaal belang geworden voor de duurzame ontwikkeling voor H4A en onze samenleving als geheel.

Voor u ligt ons actieplan over de periode 2019-2023 wat jaarlijks zal worden geëvalueerd. Het doel van dit actieplan is het monitoren, opvolgen en continu verbeteren van onze energie-efficiëntie. Uiteindelijk draagt dit bij aan een beperking van de energiebehoefte en de vermindering van de CO₂-uitstoot van onze organisatie. Dit document is onderschreven door de directie, gecommuniceerd en geïmplementeerd.

Het uitgangspunt van dit actieplan is het model van Deming. Dit model ziet er als volgt uit:

Ieder jaar zal dit model doorlopen worden. De stappen zien er als volgt uit:

Plan: in eerste instantie zullen de CO₂-aspecten geïdentificeerd en beoordeeld worden. Daarna zullen de doelstellingen en programma's met betrekking tot CO₂-reductie bepaald worden.

Do: de maatregelen zullen geïmplementeerd worden.

Check: de prestaties zullen geëvalueerd worden.

Act: bij afwijkingen zullen er corrigerende en preventieve maatregelen opgesteld worden.

De bovenstaande stappen zullen in de hoofdstukken 4 tot en met 7 van dit actieplan verder worden uitgewerkt.

2 ORGANISATORISCHE GRENZEN

Er is gekozen voor niveau 3 van de CO2-prestatieladder, per 2020 update naar niveau 5. De onderstaande organisatorische grenzen zijn van toepassing.

Holding de Vier Ambachten BV, Losplaatsweg 1, Sas van Gent is enig aandeelhouder van:

H4A Groen BV	Losplaatsweg 1, Axel (sinds 22-03-1995)
H4A Groen BVBA	Kanaalstraat 17, Zelzate (B) (sinds 22-03-1995)
ZVAC BV	Losplaatsweg 1, Sas van Gent (sinds 11-09-1980)
H4A Infratechniek BV	Losplaatsweg 1, Sas van Gent (sinds 15-12-1977)
H4A Bouw BV	Industriestraat 17, Goes (sinds 01-11-2013)
H4A Windenergie BV	Industriestraat 17, Goes (sinds 01-11-2013)
H4A Bouw & Infra BVBA	Kanaalstraat 17, Zelzate (B) (sinds 22-03-1995)
H4A Industrie Service BV	Losplaatsweg 1, Sas van Gent (sinds 30-05-2007)
H4A Ontwikkeling BV	Losplaatsweg 1, Sas van Gent (sinds 21-07-1997)
H4A Utility BV	Losplaatsweg 1, Sas van Gent (sinds 15-12-1977)
Mobach Verhuur en Transport B.V	Losplaatsweg 1, Sas van Gent (24-12-2013)

3 BELEID

H4A wil voortdurend zoeken naar mogelijkheden voor een meer energie- en milieuvriendelijke productie, en streeft naar continue verbetering. Een VGM-beleidsverklaring, ondertekend door de directie, is opgesteld (zie bijlage).

Dit beleid wordt in het bedrijf gecommuniceerd en geïmplementeerd door:

- Het opstellen van doelstellingen en streefcijfers welke jaarlijks door directie wordt beoordeeld en herzien.
- Het inspelen op de aanzienlijke energieverbruik gebieden, met name:
 - op registratie van het energieverbruik (gas en elektra) op zowel organisatieniveau, vestigingsniveau als projectniveau;
 - asfaltcentrale en transport;

- gericht op het energieverbruik in verband met de aanschaf van nieuwe machines, nieuwe voertuigen, bouw en verbouw.
- Het transparant maken van het energieverbruik middels het jaarlijks door de KAM-afdeling opgestelde verslag van de energie-audit en carbon footprint, deze kenbaar te maken aan de medewerkers en door met hen overleggen en inventariseren hoe zij invloed kunnen uitoefenen op het energieverbruik.
- Het motiveren van de medewerkers met het doen van voorstellen die kunnen bijdragen aan de vermindering van het energieverbruik en dus de CO2-uitstoot.

Om dit waar te kunnen maken zijn de vier aspecten van de CO2-prestatieladder van belang:

- Inzicht:** Inzicht maakt ons bedrijf bewust van de eigen CO2-prestatie, de risico's en kansen die onze CO2-uitstoot veroorzaakt en het biedt ons bedrijf informatie die gebruikt kan worden bij het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO2-uitstoot te reduceren.
- Reductie:** Reductie creëert kansen op minder energieverbruik en CO2-uitstoot en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt.
- Transparantie:** Door transparantie wordt de creatieve betrokkenheid van onze medewerkers gestimuleerd, weten ook andere bedrijven van elkaars inzet, en kan ons bedrijf door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. Het belangrijkste middel is communicatie.
- Participatie:** Door participatie toont ons bedrijf aan dat het investeert in samenwerking, het delen van eigen kennis en het daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld in het eigen bedrijf.

4 PLANNING EN DOELSTELLINGEN (PLAN)

Periodiek zal over de doelstellingen en resultaten zowel extern als intern worden gecommuniceerd. Hiervoor is een communicatieplan opgesteld wat jaarlijks wordt herzien. De medewerkers zullen gemotiveerd worden om voorstellen ter verbeteringen te doen middels periodiek overleg.

De afgelopen jaren is er al aandacht geschonken aan:

Bouw van een nieuwe centrale werkplaats en kantoor met aandacht voor:

- 1 Aanbrengen vloerverwarming centrale werkplaats
- 2 Verbeterde isolatie van vloer, gevel en dak t.o.v. huidige panden
- 3 Verbeterde isolatiewaarden van glas t.o.v. huidige panden
- 4 Voorkomen koudebruggen
- 5 HR- ketel voor verwarming
- 6 Radiatoren met verbeterde warmteafgifte
- 7 Juiste instelling van stookgrens
- 8 Thermostaatkranen
- 9 Loopdeuren in werkplaats
- 10 Isoleren van leidingen
- 11 Daglicht via dak in werkplaats
- 12 Ruimte leeg: licht uit door sensor
- 13 Schakel buitenverlichting op schemerschakelaar en bewegingssensor
- 14 Toepassen LED- verlichting
- 15 Energiezuinige buitenverlichting
- 16 Schakel verlichting per (deel van) ruimte

Buiten bedrijf stellen of afstoten van de volgende panden:

- 1 H4A Groen B.V., Hulsterseweg 3, 4571 RH Axel
- 2 H4A Infratechniek B.V., Wervenweg 10, 4551 MC Sas van Gent
- 3 H4A Infratechniek B.V., afdeling Wegen, Wervenweg 10, 4551 MC Sas van Gent
- 4 H4A Infratechniek B.V., afdeling Leidingen, Hulsterseweg 3, 4571 RH Axel
- 5 H4A Industrie Service B.V., Meekrapweg 12, 4571 RX Axel
- 6 H4A Ontwikkeling B.V., Wervenweg 10, 4551 MC Sas van Gent
- 7 H4A Utility B.V., Wervenweg 10, 4551 MC Sas van Gent

Waar we aan gaan werken om de CO₂-emissie te reduceren wordt verwoord in de doelstellingen. Voor 2019-2023 betekent dit:

ZVAC:

- 1 Toepassen lignine in plaats van bitumen.
- 2 Meer asfaltgranulaat in mengsels (tot 88%).
- 3 Lagere asfalttemperaturen toepassen.

Kantoor Goes:

Nieuwbouw, waarbij rekening gehouden wordt met maatregelen zoals toegepast bij het kantoor Sas van Gent.

Diverse:

- 1 Minimaal voldoen aan energielabel C voor de kantoren.
- 2 Optimalisatie klimaatinstallatie tenminste elke 5 jaar regelen.
- 3 Snelheidsbegrenzers op bedrijfswagens.
- 4 Gemiddelde uitstoot wagenpark lager dan 110 g/km.
- 5 Monitoren brandstofverbruik en dit jaarlijks naar medewerkers terugkoppelen.
- 6 Toepassen van mobiele werktuigen met hybride technologie.
- 7 Onderhoud materieel volgens fabrieksopgave voor 100% van het machinepark.
- 8 Brandstofgebruik materieel in tenminste 50% van de aankopen in overweging nemen.
- 9 Monitoring individuele mobiele werktuigen op brandstofgebruik en aantal draaiuren bij tenminste 25% van het materieel.
- 10 Controle bandenspanning tenminste jaarlijks.
- 11 Stimuleren zuinig rijden door Het Nieuwe Rijden. Tenminste 25% van de chauffeurs is op cursus geweest.
- 12 Keuze vrachtwagens met lager brandstofverbruik.
- 13 Reisafstand weegt mee bij keuze onderaannemers.
- 14 Meer dan 25% heeft de cursus 'Het nieuwe draaien' gevolgd.
- 15 Uitvoeren energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 10 jaar.
- 16 Gebruik van groene stroom op de bouwplaatsen.
- 17 Indien mogelijk gebruik maken van tijdelijke verharding op de bouwplaats.
- 18 Energiebesparing bouwkeet.

- 19 Voor de gebouwen geldt dat tenminste 20% van de elektriciteit afkomstig is van eigen opwekking.
- 20 Meer oplaadpunten voor elektrische voertuigen.

Reductiedoelstellingen periode 2019 t/m 2023 (ten opzichte van referentie jaar 2018):

De reductiedoelstellingen worden gerelateerd aan het aantal fte binnen de H4A bedrijven, euro's omzet en het aantal geproduceerde tonnen asfalt. Eind 2018 waren 269 fte binnen H4A werkzaam (bron: carbon footprint 2018).

- Een reductie van tenminste 5% CO2 emissie op brandstof.
- Een reductie van tenminste 5% CO2 emissie op het gas- en elektraverbruik samen in 2023 (ten opzichte van 2018).
- Een reductie van tenminste 2% CO2 per ton geproduceerd asfalt in 2023 (ten opzichte van 2018).
- Een reductie van tenminste 5% CO2 emissie per euro omzet en per FTE in 2023 (ten opzichte van 2018).

2018:

- Emissie door brandstof: 3135 ton CO2
- Emissie door gas en elektra: 1583 ton CO2
- Emissie per ton geproduceerd asfalt: 16,7 kg CO2
- Emissie per FTE: 17,5 kg CO2
- Emissie per euro omzet: 1,28 kg CO2

Voor projecten waarop gunningsvoordeel is verkregen op basis van de CO2-prestatieladder zal aanvullend op het VGM-plan een CO2-projectplan worden opgesteld. Van dit project wordt een aparte CO2-footprint gemaakt welke wordt gemaakt op basis van omzet. Het projectendeel van de algemene CO2-footprint wordt afgezet tegen de omzet van het bedrijf. Zo weten we de CO2-uitstoot per euro omzet. Dit vermenigvuldigd met de aanneemsom van het project is de CO2-footprint van het project.

De algemeen directeur is eindverantwoordelijke voor de implementatie en uitvoering van bovengenoemde doelstellingen. In het MT-overleg wordt afgesproken wie er verantwoordelijk is voor een bepaald punt en worden afspraken gemaakt over deadlines.

5 UITVOERING (DO)

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de uitvoering van de doelstellingen zijn als volgt geregeld:

Doelstelling	Verantwoordelijke	Datum gereed
Toepassen lignine in plaats van bitumen.	E. de Ruijsscher	31-12-2020
Meer asfaltgranulaat in mengsels (tot 88%).	E. de Ruijsscher	31-12-2021
Lagere asfalttemperaturen toepassen.	E. de Ruijsscher	31-12-2023
Kantoor Goes: Nieuwbouw, waarbij rekening gehouden wordt met maatregelen zoals toegepast bij het kantoor Sas van Gent.	K. Flipse	31-12-2021
Minimaal voldoen aan energielabel C voor de kantoren.	E. de Ruijsscher	31-12-2021
Optimalisatie klimaatinstallatie tenminste elke 5 jaar regelen.	E. de Ruijsscher	31-12-2019
Snelheidsbegrenzers op bedrijfswagens.	E. de Ruijsscher	31-12-2023
Gemiddelde uitstoot wagenpark lager dan 110 g/km.	E. de Ruijsscher	31-12-2023
Monitoren brandstofverbruik en dit jaarlijks naar medewerkers terugkoppelen.	E. de Ruijsscher	31-12-2020
Toepassen van mobiele werktuigen met hybride technologie.	E. de Ruijsscher	31-12-2023
Onderhoud materieel volgens fabrieksopgave voor 100% van het machinepark.	E. de Ruijsscher	31-12-2022
Brandstofgebruik materieel in tenminste 50% van de aankopen in overweging nemen.	E. de Ruijsscher	31-12-2020
Monitoring individuele mobiele werktuigen op brandstofgebruik en aantal draaiuren bij tenminste 25% van het materieel.	E. de Ruijsscher	31-12-2020

Controle bandenspanning tenminste jaarlijks.	E. de Ruijsscher	31-12-2019
Stimuleren zuinig rijden door Het Nieuwe Rijden. Tenminste 25% van de chauffeurs is op cursus geweest.	E. de Ruijsscher	31-12-2021
Keuze vrachtwagens met lager brandstofverbruik.	E. de Ruijsscher	Doorlopend
Reisafstand weegt mee bij keuze onderaannemers.	E. de Ruijsscher	31-12-2023
Meer dan 25% heeft de cursus 'Het nieuwe draaien' gevolgd.	E. de Ruijsscher	31-12-2021
Uitvoeren energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 10 jaar.	E. de Ruijsscher	31-12-2021
Gebruik van groene stroom op de bouwplaatsen.	E. de Ruijsscher	31-12-2022
Indien mogelijk gebruik maken van tijdelijke verharding op de bouwplaats.	E. de Ruijsscher	31-12-2019
Energiebesparing bouwkeet.	E. de Ruijsscher	31-12-2020
Voor de gebouwen geldt dat tenminste 20% van de elektriciteit afkomstig is van eigen opwekking.	E. de Ruijsscher	31-12-2020
Meer oplaadpunten voor elektrische voertuigen.	E. de Ruijsscher	31-12-2023
Updaten CO2 Bewustcertificaat niveau 3 naar niveau 5	E. de Ruijsscher	15-03-2020

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de overige activiteiten zijn als volgt geregeld:

Doelstelling	Verantwoordelijke	Datum gereed
Jaarlijks (laten) opstellen en goedkeuren actieplan.	E. de Ruijsscher	31-12
Jaarlijks (laten) herzien communicatieplan.	S. Mast	31-12
Organiseren van zowel de interne als externe commu-	S. Mast	Conform communicatieplan

Doelstelling	Verantwoordelijke	Datum gereed
nicatie met betrekking tot carbon footprint en CO2-doelstellingen.		
Opstellen projectplan CO2-reductie bij projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.	R. Dellaert	Indien van toepassing
Uitvoeren interne audit.	KAM	30-04 en 31-10
Jaarlijks (laten) opstellen directiebeoordeling.	E. de Ruijsscher	31-03
Bespreken CO2-reductie en doelstellingen bij MT-overleg.	E. de Ruijsscher	Tenminste jaarlijks
Opvolging van gemelde afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen.	W. Deveneyns K. Flipse Ph. Goetheer G. Post E. de Ruijsscher T. Willaert	Indien van toepassing
Motiveren van medewerkers om verbeterpunten te melden.	W. Deveneyns K. Flipse Ph. Goetheer G. Post E. de Ruijsscher T. Willaert	Voortdurend
Opstellen carbon footprint.	KAM	31-03
Opstellen energie audit verslag	KAM	31-12
Genereren van alle noodzakelijke input voor het opstellen van de carbon footprint.	T. Willaert	28-02
Updaten CO2 Bewustcertificaat niveau 3 naar niveau 5	E. de Ruijsscher / KAM	15-03-2020

6 CONTROLE (CHECK)

Tenminste jaarlijks wordt tijdens het MT-overleg aandacht geschonken aan de stand van zaken met betrekking tot de doelstellingen. Indien noodzakelijk vindt gemotiveerde bijsturing plaats.

Jaarlijks wordt door de KAM-afdeling een carbon footprint en een verslag van de energieaudit opgesteld. Op deze manier krijgen we inzicht of de doelstellingen met betrekking tot directe (scope 1) en indirecte (scope 2) emissies zijn behaald. De volgende energiestromen worden jaarlijks gemonitord en gemeten:

- Elektriciteit asfaltcentrale;
- Elektriciteit per locatie;
- Gas asfaltcentrale;
- Gas per locatie;
- Werkverkeer personen (diesel);
- Werkverkeer personen (benzine);
- Vrachtwagen;
- Auto woon-werk (diesel);

Als referentiejaar wordt voor de periode 2019-2023 het jaar 2018 aangehouden.

Tenminste jaarlijks wordt er door middel van een interne audit een zelfevaluatie uitgevoerd. Hierbij wordt nagegaan of er aan de eisen van de CO₂-prestatieladder niveau 3 wordt voldaan. Er zal worden bewerkstelligd dat alle noodzakelijke correcties en corrigerende maatregelen worden getroffen om ontdekte afwijkingen en hun oorzaken weg te nemen binnen een geschikt tijdschema. Het resultaat wordt aan de algemeen directeur gerapporteerd en met alle belanghebbenden besproken.

Jaarlijks zal een directiebeoordeling worden opgesteld. In deze directiebeoordeling zal tenminste aandacht zijn voor:

- resultaten van de interne en externe audits;
- status vervolgmaatregelen van vorige directiebeoordelingen;
- aanbeveling voor verbetering;
- maatregelen en besluiten.

De directiebeoordeling zal door de algemeen directeur wordt goedgekeurd.

Er zal jaarlijks een vergelijking worden gemaakt tussen het verbruik van het desbetreffende jaar en het voorgaande jaar. Ook zal een vergelijking worden gemaakt tussen het desbetreffende jaar het referentiejaar.

7 BIJSTUREN (ACT)

Indien blijkt dat de doelstellingen niet kunnen worden gehaald wordt hierover tijdig gerapporteerd en gecommuniceerd en wordt de mogelijke oorzaak onderzocht. Als de oorzaak is gevonden zullen vervolgacties worden afgesproken. Bijsturing en het nemen van corrigerende maatregelen zal plaatsvinden via het MT-overleg.

Indien de benoemde reductiemaatregelen niet het beoogde resultaat opleveren kunnen de doelstellingen en de maatregelen bijgestuurd worden of er kunnen corrigerende of preventieve maatregelen getroffen worden.

BIJLAGE

Beleidsverklaring H4A 2019-2022

Holding De Vier Ambachten BV, handelend onder de naam H4A, is de moedermaatschappij van diverse werkmaatschappijen. Deze unieke combinatie van werkmaatschappijen voert werkzaamheden uit op het gebied van asfalt & wegen, bouw, groen, industrie service, leidingen, markeringen, transport en wind-energie.

Missie

Wij maken dat mensen comfortabel, duurzaam en veilig kunnen verblijven, verplaatsen, werken en wonen.

Visie

De behoefte aan oplossingen voor mobiliteit, huisvesting, productie en energie neemt toe én verandert. Dit vraagt om een andere manier van werken: efficiënter, veiliger, duurzamer en slimmer. Wij zijn een lerende organisatie, bieden de beste werkomgeving aan mensen die onze drive delen, en zijn financieel solide. Zo zijn wij in staat blijvend de beste oplossingen te bieden voor onze opdrachtgevers en de samenleving.

Beleid

Het beleid van H4A is gericht op het streven naar continuïteit en een gezond rendement. Om dit beleid gestalte te geven hebben Kwaliteit, Gezondheid, Veiligheid en Milieu (QHSE) met daarbij eveneens Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen een zeer hoge prioriteit bij de realisatie van onze ondernemingsdoelstellingen.

Ons beleid is gericht op om in ons marktsegment een toonaangevende positie in te nemen. Binnen dit beleid tracht H4A kwalitatief hoogwaardige diensten te leveren, maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn om de veiligheid van een ieder te waarborgen en schades te voorkomen.

Het belang van een goede relatie met onze stakeholders heeft voor ons een hoge prioriteit zonder concessies te doen op het gebied van kwaliteit, gezondheid, veiligheid en milieu.

H4A zoekt voortdurend naar mogelijkheden voor een meer energie- en milieuvriendelijke productie en streeft naar continue verbetering. CO₂-reductie speelt hierbij een belangrijke rol.

Wij streven naar een dienstverlening die voldoet aan de overeengekomen specificaties en verwachtingen van onze opdrachtgevers.

De directie van H4A verklaart zich bereid om, ter realisering van het bovengenoemde, het door ons in het handboek vastgelegde QHSE- zorgsysteem onvoorwaardelijk te hanteren. Het QHSE- beleid voldoet tenminste aan de VCA-, ISO-, CO₂-richtlijnen, voedselveiligheid en overige beoordelingsrichtlijnen en, uiteraard, aan de geldende wet – en regelgeving. Het QHSE- beleid vormt een kader voor het opstellen en beoordelen van doel- en taakstellingen.

Onze medewerkers worden gehouden aan de vastgestelde procedures en werkinstructies. Daarnaast worden zij vooraf geïnformeerd over de risico's tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden met betrekking tot hun gezondheid, veiligheid, welzijn en het milieu. H4A stimuleert en verwacht van haar medewerkers

een actieve rol op QHSE- gebied.

Leveranciers en onderaannemers worden geselecteerd op basis van hun prestaties en organisatie. Efficiency, kwaliteit, veiligheid en milieu spelen hierin een grote rol. Hierdoor zijn wij er zeker van dat onze leveranciers en onderaannemers kunnen voldoen aan de door H4A gestelde eisen.

Voorts is het beleid erop gericht fouten en ongevallen te voorkomen en de oorzaken weg te nemen. Door lering te trekken uit fouten, incidenten en ongevallen willen wij de kwaliteit van onze dienstverlening en QHSE- zorgsysteem continu optimaliseren.

Sas van Gent, d.d. 29 juli 2019

Ing. E.F. de Ruijscher
Algemeen Directeur